

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091, Majorstua
0301 Oslo

Istandsetting og opprydding på Raudfjell og Kvitfjell vindkraftverk.
Bekymringsmelding.

Arbeidene med Raudfjell og Kvitfjell vindkraftverk nærmer seg slutten. NVE har gitt utbyggerne frist til 31.12.2020 med å sette anlegget i drift og i disse dager arbeides det med å montere de siste turbinene på Raudfjell. Deretter gjenstår arbeider med istandsetting, revegetering, opprydding og etterregistrering av fugl.

La Naturen Leve har gjort registreringer i området og har følgende kommentarer og spørsmål som vi ønsker svar på:

1. Opprydding av sprengstein og pukkestein i naturen.

I MTA-plan og detaljplan er utbyggeren gitt stor frihet i å bygge veier innenfor en 100 m bredt belte, mark-sikringssone (Active design). Dette er begrunnet med mulighet for bedre terrengetilpassing. Likevel finner vi flere steder sprengstein og pukkestein (også fra snøbrøyting) langs veiene i en bredde på mer enn 100 meter. Dette er meget skjemmende og ødeleggende for tilveksten. Vi ber om svar fra NVE på hvordan oppryddingen i dette skal organiseres og kontrolleres. Vi forutsetter at all stein skal plukkes opp og legges tilbake i vegkanten. (Bilde 1 - 3).

2. Støvflukt fra massetakene og langs veier.

NVE skriver i brev av 28.05.2018, Godkjenning av etablering av massetak for Kvitfjell og Raudfjell vindkraftverk: *“Massetakene planlegges etablert i et område som i tørre perioder i anleggsfasen vil kunne generere mye støv.”* NVE viser til godkjent miljø-, transport- og anleggsplan av 03.11.2017, og forutsetter at det gjennomføres tiltak for å redusere støvflukt i forbindelse med uttak av masser i anleggsperioden.”

La Naturen Leve har registrert at støvplagen er svært stor, ikke bare rundt massetakene, men langs alle veiene, mer enn 50 km lengde. Dette gjelder også nær drikkevannskilder, f. eks. Elvedalsvann, som forsyner hele Brensholmen og Sommarøy med vann. Bilde 5 og 6 viser tilgrising i snøen nedenfor vannet. Situasjonen er ikke holdbar i dag og det må stilles strengere krav. Vi vil gjerne ha svar på hvilke krav NVE har stilt, og nå vil stille overfor utbygger for å begrense støvplagene i tida framover til oppryddingen er avsluttet. (Bilde 4).

3. Opprydding av søppel.

Vi har registrert uakseptable mengder med søppel, mest plastemballasje, både innenfor og godt utenfor planområdet. Dette søppelet kommer utvilsomt fra vindkraftutbyggingen.

Vi viser til paragraf 28 i forurensningsloven, som bl.a. inneholder følgende ordlyd: «Ingen må tømme, etterlate, oppbevare eller transportere avfall slik at det kan virke skjemmende eller være til skade eller ulempe for miljøet.»

Vi forventer at NVE fører kontroll og gjør tiltak og for å få dette søppelet fjernet. Det blir størst utfordring med å hente inn alt søppel som har blåst med vinden og ligger hekta fast i dalsøkk, kratt og i bekker. Søppel som ligger langs veier på turbinpunkter og i riggområder (knekte brøytestikker og sprengtråder) må ikke graves ned. (Bilde 1 og 7).

4. Opprydding av oljeutslipp.

Det har vært rapportert mange uhell med oljesøl på fjellet, men det er stor bekymring blant beboere for at det har vært uhell som ikke har vært rapportert. Etter avisoppslag i det siste om forurensning av drikkevann og utkjøring av flaskevann til beboere, har utbyggeren nå tatt grep for å fjerne forurensete masser etter uhell som har skjedd for lenge siden. Med selvsyn har jeg konstatert flere steder med oljesøl, bl.a. ved Elvedalsvann og ved riggområde K31 der oljelukta var sterk og kvalmende.

For et år siden ble utbyggeren politianmeldt av kommunen etter mistanke om et større oljeutslipp, men utslippstedet ble ikke funnet den gangen. Etter dette har befolkningen vært bekymret for drikkevannet.

Vi forventer at NVE følger opp med kontroll av at alt blir ryddet opp og at all olje som har sunket til grunnen blir gravd opp og fjernet. (Bilde 8).

5. Godkjenning og istandsetting av massetak.

NVE har godkjent etablering av massetak (29.06.2018). Detaljplanen som ligger til grunn stemmer imidlertid ikke med de faktiske forholdene. Ifølge godkjenningen og detaljplankartet skulle det være massetak mellom turbin K22 og K36. Dette stemmer ikke med virkeligheten. Det er etablert et stort massetak like øst for turbin K36 som ikke er godkjent og heller ikke avmerka på detaljplankartet. (Bilde3 og 4).

Vi etterlyser godkjenning av massetak ved turbin K36 og plan for istandsetting av alle massetakene.

6. Turbinoppstillingsplasser. Størrelser og tilbakeføringer.

NVE har godkjent MTA-planen som opplyser om kranoppstillingsplasser på ca. 800- 1600 m², og sier: Tiltakshaver må i utformingen av hver kranoppstillingsplass ha fokus på god terrengtilpasning.

Våre registreringer i terrenget viser at alle bekymringer og klager som har kommet fram under behandlingen av dette vindkraftverket, har vært fullt ut berettiget. For det første er det umulig å gjøre en god terrengtilpassing ettersom turbinstørrelsene har øket til nesten det dobbelte under konsesjonsprosessen, og kranoppstillingsplasser bygges med dobbel størrelse av maksimalt godkjent areal. Vi undres på om NVEs tilsyn har vært til stede da disse plassene ble bygget? Store fyllinger og skjæringer er umulig å unngå i dette kupert landskapet. Vi undres hvor utbyggeren skal hente masser for tildekking av fyllingene. Vår bekymring er at dette aldri vil bli gjort, og at de blir liggende som i dag med løs sprengstein og dermed forblir livsfarlige å krysse i all framtid, både for turgåere og dyr, særlig reinsdyr. Vi etterlyser plan for tilbakeføring av turbinoppstillingsplassene, og regner samtidig med at forholdene vil bli lagt til rette for demontering av turbinene. (Bilde 9 og 10).

7. Tilbakeføring av veier og lagerplasser.

Vi har samme bekymring for veiene som for turbinoppstillingsplassene. 45 km anleggsveier med steinfyllingskanter som bare unntaksvis er tildekket, utgjør en stor innskrenkning i bevegelsesfrihet for mennesker og dyr. I tillegg til veiene som er bygget med bredde ca. 6 meter, er det bygget et stort antall utvidelser (lagerplasser?) som ikke er gjort rede for i planen og heller ikke omtalt i godkjenningen. Disse plassene utgjør store naturinngrep med dype skjæringer og ekstra høye fyllingskanter. (Bilde 11 og 12).

Vi etterlyser plan for tilbakeføring og revegetering av alle veier og plasser.

8. Etterundersøkelse av fugl.

Det har fra flere hold vært sterke innvendinger mot at det er tillatt bygget 3 turbiner på det populære turmålet Lakstind, som også er lokalitet for havørn. Ved Bjørndalsvannet hekker smålom. Dette vannet er nå tilgriset etter vindkraftutbyggingen og fremstår som en grågrønn sump. Smålomen er nå på plass. (Se bilde 14 og 15)

Vi etterlyser planen for etterundersøkelse av fugl. Vi forventer at det vil bli utført systematiske registreringer av fugledrap, både for ørn og andre arter som bl.a. smålom og ryper. Hva blir gjort som avbøtende tiltak?

Vi ber om umiddelbar tilbakemelding på hvordan NVE vil behandle denne saken videre. Dersom NVE ønsker mer informasjon/ dokumentasjon, så står undertegnede til disposisjon.

Med hilsen

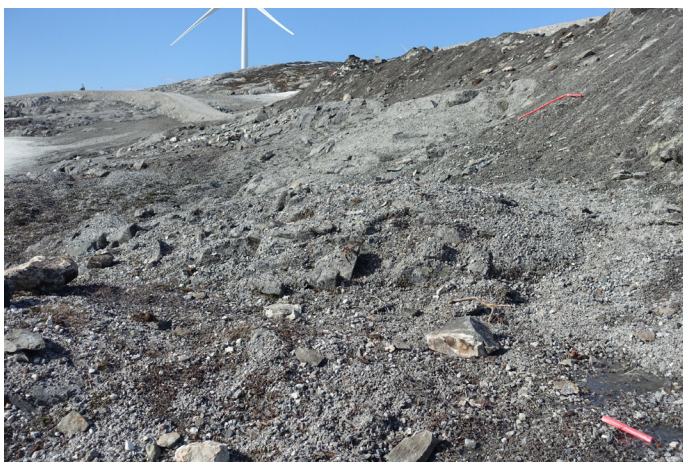
Gudmund Sundlisæter

Sivilarkitekt og styremedlem i La Naturen Leve

Tlf: 412 00074

e-post: gudmund@gsarkitekt.no

Kopi til: Tromsø kommune
Mattilsynet
Kommunelegen

Bilde 1: Sprengstein og pukk i 100 m. bredde

Bilde 2

Bilde 3: Massetak ved K36: Tilgrising av vann og lyngmark

Bilde 4: Støvflukt langs veier og massetak (K36)

Bilde 5 og 6: Støvflukt i Elvedalen

Bilde 6:

Bilde 7: Søppelproblem

Bilde 8: Opprydding av oljesøl

Bilde 9: Kranoppstillingsplass

Bilde10: Lakstind: Kranoppstillingsplass på fjelltopp.

Bilde 11: Typisk vegskråning. Revegetering?

Bilde 12

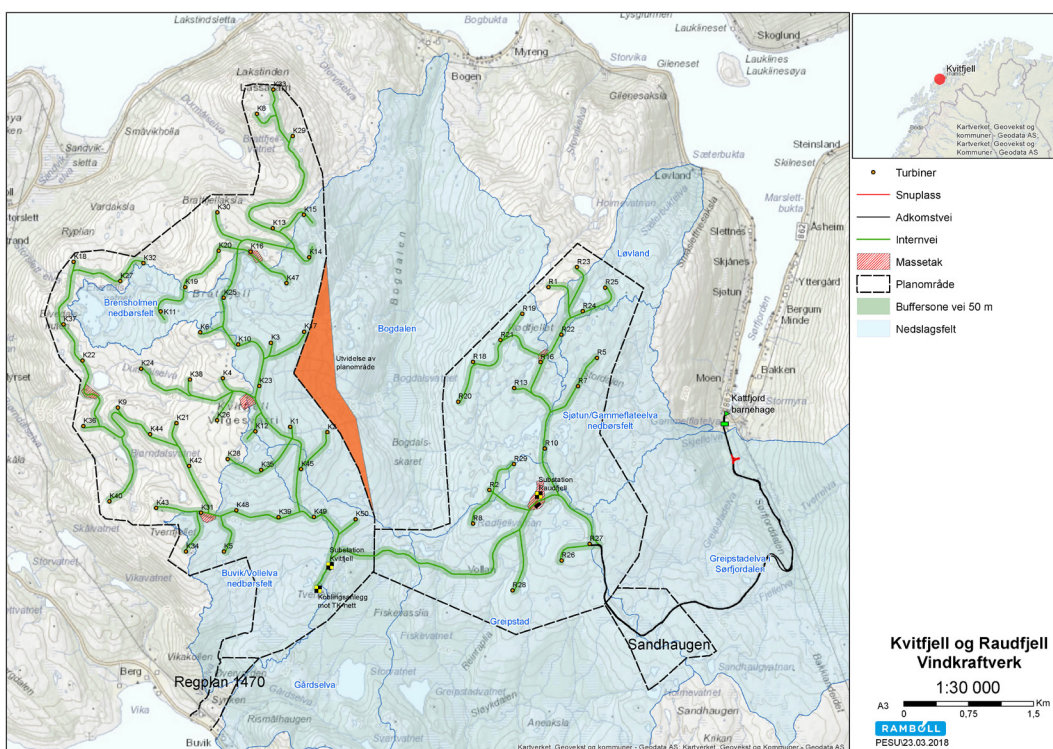
Bilde 13

Bilde 14: Sprengstein, pukk og støv ved Bjørndalsvann

Bilde 15: Smålom på Bjørndalsvann

Detaljplankart